

Rakkaudesta kotiseutuun ♥ 75

Suomen
Kotiseutuliitto

Seurantalojen korjausavustus

Avustuksen käyttö ja selvittäminen

Webinaari 13.5.2024

Seurantalo

Föreningshus

Webinaarin sisältö

- Mikä korjausavustus?
- Korjausavustuksen käyttö
- Korjausavustus ja muut avustukset
- Sopimus korjausavustuksen käytöstä ja selvittämisestä
- Avustuksen käytön selvittäminen
- Talkootyö ja muut tulot selvityksessä
- Avustuksen maksaminen
- Kysymyksiä?

Seurantalojen korjausavustus

- 1978 Valtioneuvosto päätti aloittaa avustamisen
- 1984 Korjausneuvonta Suomen kotiseutuliittoon
- 1991 Hakemusten käsittely Suomen kotiseutuliittoon
Neuvottelukunta aloitti
- 2004 Avustusten jako Suomen kotiseutuliittoon
- 2006 Hyvän korjauksen palkinto jaetaan 1. kerran

- 2008 Suomalaiset seurantalot Euroopan
rakennusperintöpäivien teemana.

Seurantalojen korjausavustus

- Opetus- ja kulttuuriministeriön Suomen Kotiseutuliitolle vuosittain myöntämä, harkinnanvarainen avustusmääräraha, jonka jakamisesta Kotiseutuliitto huolehtii
- Avustus jaetaan yhteistyössä Seurantalojen neuvottelukuntaan kuuluvien keskusjärjestöjen sekä OKM:n, YM:n, Museoviraston ja Kuntaliiton edustajien kanssa
- Vuosittain noin 250-300 hakemusta, 2000-luvulla avustusta on myönnetty noin 1200 talolle

Seurantalo Suomessa

- Suomessa on arviolta 2500 seurantaloa
- Taloista:
 - n. 2000 rakennettu ennen v. 1950
 - n. 750 rakennettu ennen v. 1917

Seurantalojen korjausavustus - jakoperiaatteet

- Avustusta myönnettäessä kiinnitetään erityistä huomiota rakennuksen kulttuurihistorialliseen arvoon sekä kokoontumistilojen tarpeellisuuteen alueen väestön sivistys-, harrastus- ym. vapaa-ajan kansalaistoiminnan kannalta. Avustus on tarkoitettu ensisijaisesti perinteisten, vakiintuneessa käytössä olevien ja seurantaloksi rakennettujen talojen välttämättömiin korjaustöihin.
- Seurantaloon runsas ja monipuolinen käyttö sekä omistajayhdistyksen aktiivisuus ovat tärkeitä avustusta puoltavia tekijöitä.
- Asianmukaiset korjaussuunnitelmat ovat avustuksen saamisen edellytys.

Seurantalojen korjausavustus - tavoitteet

Kuvat Tuomas Uusheimo

- Korjaa vauriot ja poistaa niiden aiheuttajat
- Parantaa talon käytettävyyttä
- Käytetty perinteisiä ja rakennusajalle tyypillisiä materiaaleja ja työtapoja
- Kunnostettu vanhoja rakennusosia ja pintamateriaaleja (ikkunat, ovet, kalusteet, tulisijat, paneloinnit)
- Uudet wc- ja keittiötilat on sovitettu taloon huolellisesti
- Esteettömyysvaatimukset huomioitu
- Siirrytty kotimaisen, uusiutuvan energian käyttöön (liitytty kaukolämpöverkkoon)
- Piha-alue kunnostettu perinteitä kunnioittaen

Korjausavustuksen käyttö

- Sopimuksessa määrättyyn kohteeseen/hankkeeseen. Myönnetty käyttötarkoitus ei ole välttämättä sama mihin on haettu
- Avustus voidaan myöntää kuntoarvion ja pitkän tähtäimen suunnitelman tekemiseen, vaikka sellaiseen ei olisi haettu
- Lähtökohta on, että kuntoarviot ja PTS pitäisi olla taloilla tehtynä. Ne ohjaavat tekemistä ja auttavat ymmärtämään ja arvioimaan mikä on kiireellistä ja mikä ei.

Korjausavustuksen käyttö

- Avustus voidaan periä korkoineen takaisin, jos sitä ei käytetä sopimuksen mukaisesti, tai jos talo tuhoutuu tai se myydään esim. yksityiselle tai kunnalle. Avustuksen takaisinperintäaika on 15 vuotta.
- Avustuksen saajan tulee ilmoittaa kaikista talon omistukseen ja avustuksen käyttöön liittyvistä muutoksista Kotiseutuliittoon.
- Jos talo on vuokratontilla, on vuokra-ajan oltava voimassa vielä vähintään 15 vuotta.
- Avustus ei voi kattaa koko hanketta, omarahoitus tulee olla vähintään 20%, talkootyön voi laskea omarahoitukseksi.
- Jos avustusta ei pystytä käyttämään, on siitä ilmoitettava Kotiseutuliittoon

Korjausavustuksen käyttö

- Avustuksen käyttötarkoitukset ilmaistaan yleensä väljästi, että kaikki hankkeeseen sisältyvät kustannukset voidaan huomioida kustannuksissa (esim. työ-, materiaali- ja konekustannukset)
 - Ehtoja asetetaan materiaaleista, maaleista ja työtavoista
 - Ihanne: selvitys-suunnittelu-korjaus
- Avustusta ei voi käyttää hankehallinnon kuluihin, irtaimiston hankintaan, talkoolaisten matkakorvauksiin, vakuutuksiin tai vesi- ja sähkökuluihin.

Käyttötavan muutos ja lisäkäyttötarkoitukset

Sopimukseen merkitystä käyttötarkoituksesta ei voi poiketa ilman lupaa

- Jos talolle tulee kiireellisempi hanke, esim. vesivahinko, voi käyttötarkoitukseen voi hakea muutosta
- Muutosta haetaan Kotiseutuliiton sivulta löytyvällä lomakkeella, asiasta on hyvä neuvotella ensin rakennustutkijan kanssa
- Uudesta hankkeesta pitää esittää suunnitelma ja työselvitys
- Jos avustusta jää käyttämättä, rakennustutkija voi myöntää anomuksesta avustukselle lisäkäyttötarkoituksia avustuskelpoisiin töihin

Kilpailuttaminen

Sopimus seurantalons korjausavustuksen myöntämisestä, käyttämisestä, käytön valvonnasta ja ehdoista , kohta 7.1:

”Avustusta saavan tahon tulee selvittää ja ottaa huomioon mahdollinen velvollisuutensa noudattaen voimassa olevaa hankintalainsäädäntöä (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016).

Vaikka hankinta ei kuuluisi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain soveltamisalaan, kaikista vähintään 7 000 euroa (+alv) maksavista hankinnoista pyydetään tarjouksia useammalta kuin yhdeltä tavarantoimittajalta tai palveluntoimittajalta.”

Korjausavustus ja muut avustukset

- Korjausavustus voi kattaa vain 80% hankkeen kustannuksista. Loput 20% on talon omavastuuosuutta, joka katetaan omarahoituksella tai avustuksilla
- Korjausavustus on valtionavustus. Samaan hankkeeseen ei voi käyttää esim. museoviraston tai Ely-keskuksen avustuksia, jotka ovat myös valtionavustuksia
- Muita rahoituslähteitä ovat esim. lahjoitukset, joita on mahdollista saada säätiöiltä, pankeilta tai yksityisiltä
- Jos hankkeeseen on saatu EU-rahaa, esim. Leader-avustusta, siihen ei voida myöntää korjausavustusta

Neuvontaa ja ohjeistusta

- Alueelliset vastuumuseot (rakennustutkijat ja korjausneuvojat)
 - Kulttuurihistoriallinen arvo
 - Korjaamisen neuvonta
 - Osaajarekisterit
- Museoviraston korjauskortit:
 - <https://www.museovirasto.fi/fi/palvelut-ja-ohjeet/julkaisut/korjauskortit>
 - <https://www.korjaustaito.fi/fi/>
- Kunnat
 - Kaavamääräykset
 - lupa-asiat
 - Jätevesikysymykset
 - Pohjavesiasiat
- <https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/julkinen-rakennus>

Alueellisia vastuumuseoita

**KESKI-UUDENMAAN
ALUEELLINEN
VASTUUMUSEO**

LAHDEN MUSEOT

K.H. Renlundin museo

Porvoon museo
Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo

PORI
SATAKUNNAN MUSEO

Varsinais-Suomen alueellinen
vastuumuseo

KUOPION
KULTTUURIHISTORIALLINEN MUSEO

LYPI Museo- ja
tiedekeskus
Luuppi

Kainuun Museo

MUSEOT · MUSEER
VAASAN KAUPUNGIN · VASA STADS

VAPRIIKKI

Tornionlaakson museo

rm
RASEBORGS MUSEUM
RAASEPORIN MUSEO

HÄMEENLINNAN KAUPUNGINMUSEO
TAVASTEHUDS STADSMUSEUM
HÄMEENLINNAN CITY MUSEUM

MERIKESKUS VELLAMO

HILMA
POHJOIS-KARJALAN MUSEO

LAPIN MAAKUNTAMUSEO

Etelä-Pohjanmaan museo

Seurantalo **Föreningshus**

Avustuksen käytöstä solmitaan sopimus

- Avustuksen 2024 saajille on lähetetty valmiiksi allekirjoitetut sopimukset. Lähetä toinen, yhteisön allekirjoittama kappale takaisin Kotiseutuliittoon.
- Jos ehtoa ei ole, maksetaan ensimmäinen osa (75 %) heti, kun sopimus saapuu toimistolle.
- Jos on ehto → ottakaa itse yhteyttä rakennustutkijaan ja sopikaa ehdon täyttymisestä.
 - Maksetaan vasta, kun sopimusehto on täytetty.
- Työt voi aloittaa heti. Hyväksyttäviä kuluja saa syntyä siitä alkaen, kun päätös avustuksista on tehty (esim. tänä vuonna 23.3.2024).
 - Esimerkki: tammikuussa 2024 tehtyjä töitä ei voi liittää osaksi selvitystä.
 - Jos olette jo aiemmin hakeneet ennakkolausuntoa, hyväksytään kuluja lausunnon mukaisesti.

Avustuksen selvittäminen

- Selvitys tehdään, kun koko kyseisen avustusvuoden avustussumma on käytetty (= avustuksen käyttötarkoitukseen liittyviä kuluja on syntynyt vähintään myönnetyn avustuksen verran).
- Avustus voi olla korkeintaan 80 % hankkeen kuluista. Omarahoitusta tulee olla vähintään 20 %.
- Talkootyöt voi laskea omarahoitukseksi (15 €/h, konetyötunti tai ammattityötunti 45 €/h). Selvityslomakkeella ilmoitetaan talkootyötuntien määrä.

Avustuksen selvittämisen aikataulu

- Käyttö- ja selvitysajat avustuksen myöntövuoden mukaan:

	2021	2022	2023	2024
Käyttöaika päättyy	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2026
Ilmoitettava käytöstä	30.6.2023	30.6.2024	30.6.2025	30.5.2026
Selvitettävä viimeistään	30.6.2024	30.6.2025	30.6.2026	30.6.2027

- * Avustussopimuksissa on ehto, jonka mukaan avustuksen saajan tulee ilmoittaa Kotiseutuliittoon viimeisen käyttövuoden kesäkuun/toukokuun loppuun mennessä, tullaanko avustus käyttämään (mikäli ei ole vielä käytetty).
Jos ilmoitusta ei tehdä määräaikaan mennessä, **avustusta ei voi enää käyttää. Lisääaikaa avustuksen käyttöön ei myönnetä.**

Selvityslomake

- Selvitys tehdään paperilomakkeella, joka on lähetetty sopimusten mukana. Lomakkeen voi myös tulostaa liiton nettisivuilta: <https://kotiseutuliitto.fi/seurantalot/seurantalojen-korjausavustus/lomakkeet/>
- Selvityksen liitteet voi toimittaa lomakkeen mukana paperisena tai sähköpostitse (seurantalot@kotiseutuliitto.fi). Liitteistä erityisesti valokuvat toivotaan ensisijaisesti sähköpostitse.

Selvityslomake

- Tee selvitys hyvissä ajoin ja heti hankkeen päätyttyä. Varaa aikaa sen tekemiseen.
- Täytä kaavakkeeseen kaikki kohdat. Jos lomakkeessa on kohta, joka ei kosketa taloanne, laita siihen viiva tai nolla.
- Älä täytä lomakkeen viimeisen sivun kohtaa *Kotiseutuliiton merkintöjä varten*.
- Selvitys tulee lähettää paperisena ja allekirjoitettuna Kotiseutuliittoon, vaikka lähettäisit muut liitteet sähköisenä.
- Suosittelemme, että otat itsellesi kopion selvityksestä ennen lähetystä.
- Säilytä itselläsi liitteiden alkuperäiset tiedostot ja lähetä meille kopiot.
- Lähetä selvitys normaalina postina, ei kirjattuna kirjeenä tai pikapostina.

Selvityksen liitteet

1. Selvitys toteutuneista kuluista. Selvitettävien kustannusten on oltava todennettavissa avustuksen saajan kirjanpidosta hankkeen omalta kustannuspaikalta eli hankkeen kustannuspaikan pääkirjasta, joka liitetään selvitykseen. Muussa tapauksessa selvitykseen liitetään kopiot maksetuista laskuista.

- Pääkirja tai kopiot maksetuista laskuista.
- Ei riitä kopiot laskuista vaan tarvitaan todennus siitä, että lasku on maksettu yhteisön tililtä.
 - Todennus voi olla tiliote tai kuitti verkkopankista.
- Merkitse tiliotteeseen huomiokynällä mitkä kulut koskevat hankettanne.
- Jos laskuja on runsaasti, tee niistä yhteenveto.
- Laita mukaan kaikki hankkeeseen liittyvät kulut, vaikka niitä olisi enemmän kuin mitä myöntö on.

Selvityksen liitteet

2. Erillinen tilin- tai toiminnantarkastajan lausunto avustuksen käytöstä. Selvitykseen on aina liitettävä erillinen tilin- tai toiminnantarkastajan lausunto avustuksen käytöstä. Erillisessä avustuksen käyttöä koskevassa lausunnossa, jonka yhdistyksen tilin- tai toiminnantarkastaja laatii ja allekirjoittaa, on käytävä ilmi, kuinka paljon rahaa avustuksen kohteena oleviin korjauksiin on käytetty ja että ilmoitetut kulut löytyvät yhdistyksen kirjanpidosta.

* Esimerkki lausunnosta löytyy osoitteesta

https://kotiseutuliitto.fi/wp-content/uploads/2018/05/Esimerkki_tt.pdf

* Lausunnosta tulee käydä ilmi käytetty rahasumma.

* Erillinen lausunto tarvitaan vain avustuksen käytön osalta, ei yhdistyksen koko toimintavuoden lausuntoa.

* Vaaditaan aina, poikkeuksena ainoastaan tilanne, jossa maksettavana on vain yksi lasku.

Selvityksen liitteet

3. Ulkopuolisen asiantuntijan lausunto tehdyistä töistä. Selvitykseen liitetään kunnan rakennustarkastajan lausunto tehdyistä töistä, mikäli sellainen on saatu. Myös muun ulkopuolisen rakennusalan asiantuntijan lausunto tehdyistä töistä riittää selvityksen liitteeksi.

- * Kyseessä on nimenomaan **ulkopuolisen** lausunto. Lausuntoa ei voi antaa esimerkiksi kohteesta vastaava rakennusmestari tai yhdistyksen luottamushenkilö.
- * Henkilöllä tulee olla rakennusalan tai kyseisen ammattialan koulutus.
- * Mikäli hanketta valvoo alueellinen vastuumuseo tai Museovirasto, tarvitaan heidän lausuntonsa mukaan.
 - * museon lausunto korvaa ulkopuolisen asiantuntijan lausunnon

Selvityksen liitteet

4. Valokuvia (n. 2-6kpl) valmiista työstä ja työvaiheista.

- Tärkeitä, havainnollistavat mitä tehty.
- Jokaisesta kohteesta, johon on käyttötarkoitus.
- Ennen ja jälkeen, työvaiheita, erityisesti lopputulos.
- Valitse edustavimmat, satsaa laatuun, ei määrään.
- Lähetä ensisijaisesti sähköpostilla, viestin liitteenä tai raporttina, jossa kuvat ovat tekstin lomassa.
- Ei ulkoisina linkkeinä. Eivät aina avaudu ja linkit saattavat vanhentua

Talkootyö

- Talkootyöllä voidaan korvata ainoastaan omavastuuosuutta, joka on 20 % hankkeen kokonaiskuluista:
 - Esimerkki: Avustus on 10 000 €. Laskuja on 9000 eurolla ja talkoita on tehty yhteensä 3000 euron edestä. Talkootyöllä ei voi korvata puuttuvaa 1000 euron osuutta.
- Yksi talkootyötunti on 15 euron arvoinen, konetyötunti 45 €.
- Talkootyö voi olla erilaisia hankkeeseen liittyviä töitä.
- Hankehallintoon liittyvä työ ei ole hyväksyttävä talkootyökulu.

Hankkeen muut avustukset ja lahjoitukset

- Samaan hankkeeseen muualta saadut avustukset ilmoitetaan selvityslomakkeessa ja selvityksen käsittelyssä ne vähennetään hankkeen loppusummasta.
 - Esimerkki: Seurantalon korjausavustus katon korjaamiseen on 10 000 €. Korjauksen valmistuttua hankkeen kulut ovat 12 000 €. Katon korjaamiseen on saatu avustusta myös säätiöltä X yht. 3 000 €.
➡ $12\ 000 - 3\ 000 = 9\ 000$ €, eli seurantaloavustuksen 2. erää ei voida maksaa kokonaan.
- Muita avustuksia* ja lahjoituksia saa hyödyntää, mutta on varmistettava, että yllä olevan esimerkin kaltainen tilanne ei toteudu. Muut avustukset voidaan hyväksyä omavastuuosuuteen → Jos edellisessä esimerkissä avustus olisi 2 000 €, ongelmaa ei olisi ja säätiön avustus kuittaisi omavastuuosuuden.
- Samaan hankkeeseen ei EU-rahoitusta (esim. Leader)

Selvityslomakkeen sivu 3.

EDELLÄ OLEVIIN KUSTANNUKSIIN SISÄLTYVÄT LAHJOITUKSET JA AVUSTUKSET		
Rahalahjoitukset	_____	€
Muut avustukset	_____	€
Tarvittaessa erittele liitteessä		

Maksaminen

- Selvitykset käsitellään saapumisjärjestyksessä.
- Mitä valmiimpi selvitys, sen nopeammin voidaan hyväksyä.
- Puutteelliset selvitykset hidastavat kaikkien selvitysten käsittelyä.
- Toinen osa (25 %) maksetaan, kun selvitys on hyväksytty.

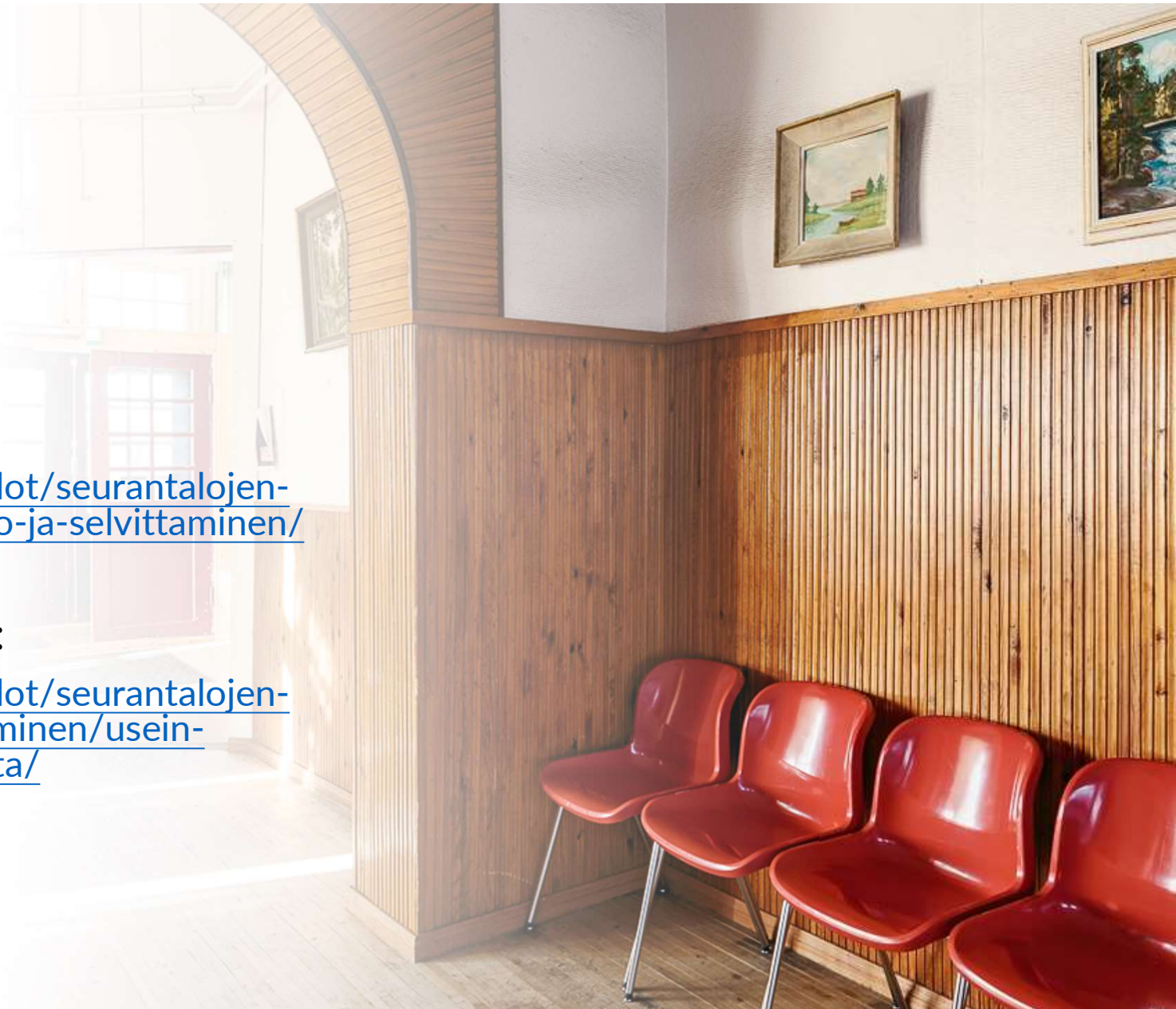
Lisätiedot

- Ohjeita selvittämiseen:

<https://kotiseutuliitto.fi/seurantalot/seurantalojen-korjausavustus/avustuksen-kaytto-ja-selvittaminen/>

- Usein kysytyt kysymykset:

<https://kotiseutuliitto.fi/seurantalot/seurantalojen-korjausavustus/avustuksen-hakeminen/usein-kysytytja-kysymyksia-avustuksesta/>

Jos kysyttävää, ole yhteydessä meihin!

- www.kotiseutuliitto.fi/seurantalot
- Yleinen sähköposti: seurantalot@kotiseutuliitto.fi, mm. selvitysten liitteet

Hakeminen

- Elina Vulli, seurantalokoordinaattori, puh. 041 314 2879

Avustuskelpoisuus, käyttötarkoitukset

- Jari Heiskanen, rakennustutkija, puh. 045 162 8440
- jari.heiskanen@kotiseutuliitto.fi

Selvitykset, maksatus

- Riina Koivisto, koordinaattori, puh. 044 9834 555

Seuratalo

Föreningshus